

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Паученка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

РІШЕННЯ № 7

«Про відмову в порушенні дисциплінарної справи»

22 червня 2023 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Квашука О.Д., секретаря палати Звіздуна А.М., членів палати — Бірюкова А.О., Бравермана В.О., Ковальова Ю.В., Кричуна Ю.А., Майнард Н.О., Шолух С.Г., розглянувши у відкритому засіданні скаргу **ОСОБА_1** на поведінку адвоката **ОСОБА_2** (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> р., видане Рівненською обласною КДКА на підставі рішення № <...> від <...> р.),

-

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Кіровоградської області з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури надійшла для розгляду скарга **ОСОБА_1** на поведінку адвоката **ОСОБА_2**.

Скаржниця зазначає, що 05.09.2020 р. до Єдиного реєстру досудових розслідувань було внесено відомості про вчинення вбивства її сина, **ОСОБА_3**, та про замах на вбивство його дочки, **ОСОБА_4**, 15.05.2007 р.

Згідно із фактологією провадження, діяння були вчинені **ОСОБА_1**, матір'ю **ОСОБА_4**.

17.09.2020 р. скаржницею було подано заяву про злочин, вчинений стосовно онуки, та заяву про залучення її в статусі законного представника з огляду на можливу зацікавленість у результатах розслідування з боку діда й баби **ОСОБА_4** (по материнській лінії).

У той же день, слідчий виніс постанову, якою залучив скаржницю до участі у справі як законну представницю; 28.09.2020 р. за її участі було проведено допит потерпілої, **ОСОБА_4**, а 20.10.2020 р. скаржницю було допитано у статусі законного представника малолітньої потерпілої.

07.12.2020 р. адвокат **ОСОБА_2** звернувся до ГУНП в Рівненській області із заявою, у якій зазначив, що на підставі договору від 01.10.2020 р., укладеного із **ОСОБА_5** та **ОСОБА_6** (батьки підозрюваної), він надає правову допомогу малолітній **ОСОБА_4** як представник потерпілого у кримінальному провадженні.

У скарзі зазначено, що текст листа вказує на обізнаність адвоката із тим, що саме скаржниця є законним представником малолітньої **ОСОБА_4**.

Посилаючись на положення статті 44, 59 КПК України, скаржниця стверджує, що станом на 01.10.2020 р. адвокат міг укласти договір про правову допомогу лише з нею, та вважає, що укладанням такого договору із іншими особами адвокат порушив вимоги статті 15 Правил адвокатської етики.

Просить притягнути адвоката **ОСОБА_2** до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку.

Позиція адвоката

Адвокат, щодо якого ставиться питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності, у письмових поясненнях, зазначив, що він та скаржниця беруть участь в тому ж кримінальному провадженні; саме їхні розбіжності у правовій позиції по суті справи, на його думку, є причиною подання нею даної скарги.

Зазначає, що право адвоката стосовно правової допомоги потерпілому у кримінальному провадженні передбачене статтями 58, 51 КПК, які передбачають можливість близьким родичам, зокрема, бабі з дідом, укласти договір в інтересах малолітньої онуки.

На час укладення договору онука **ОСОБА_4** проживала з бабою та дідом – **ОСОБА_5,6**.

20.10.2020 р. було видано розпорядження Рівненського міського голови, **ОСОБА_6** призначено опікуном над малолітньою **ОСОБА_4**.

Вважає, що в його діях відсутні ознаки дисциплінарного проступку, просить відмовити у порушенні дисциплінарного провадження.

Встановлені факти

Як убачається із матеріалів перевірки, **ОСОБА_4**, <...> р.н., онука скаржниці, є потерпілою у кримінальному провадженні № 12020180180000892 від 05.09.2020 р. про злочини, передбачені ч.1 ст. 115, ч. 3 ст. 15, п. 2 ст. 115 КК України.

Постановою старшого слідчого — криміналісту відділу розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи СУ ГУНП в Рівненській області **ОСОБА_7** від 17.09.2020 р. скаржницю було залучено законною представницею малолітньої потерпілої.

Зі змісту цієї постанови вбачається, що у вчиненні злочинів, щодо яких здійснюється досудове розслідування, підозрюється мати **ОСОБА_4**, у тому числі по іншому епізоду - стосовно вбивства **ОСОБА_3**, її батька.

28.09.2020 р. за участі скаржниці був проведений допит малолітньої потерпілої, а 20.10.2020 р. - було допитано скаржницю.

01.10.2020 р. між адвокатом **ОСОБА_2** та **ОСОБА_5**, **ОСОБА_6**, які є дідом і бабою **ОСОБА_4** (по батьківській лінії), був укладений договір про надання правової допомоги.

Згідно із текстом договору правовою підставою його укладання є статті 51, 58 Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК).

За договором, в інтересах малолітньої **ОСОБА_4**, адвокату було доручено здійснювати захист і представництво її прав у статусі представника потерпілого у зазначеному кримінальному провадженні, на період досудового розслідування.

Станом на день укладання договору, малолітня **ОСОБА_4** проживала з особами, які уклали договір з адвокатом.

Розпорядженням Рівненського міського голови від 20.10.2020 р. за № 897-р над **ОСОБА_4** та її майном було встановлено опіку у зв'язку зі смертю батька та із перебуванням матері під вартою.

Опікуном призначено **ОСОБА_5**.

07.12.2020 р. адвокат, в інтересах малолітньої **ОСОБА_4**, звернувся до СУ ГУНП із листом, у якому повідомив про її відмову від подальшої участі у слідчих і процесуальних діях, а також про заміну законного представника.

До листа приєднав копію договору про надання правової допомоги від 01.10.2020 р. та оригінали відповідних заяв **ОСОБА_4**.

Мотиви та висновки дисциплінарної палати

Дисциплінарна палата, проаналізувавши зміст заяви та відомості, які містяться у матеріалах перевірки, дійшла висновку про відсутність підстав до порушення дисциплінарної справи виходячи із наступного.

Оскаржуються дії адвоката щодо укладання договору про правову допомогу від 01.10.2020 р.

Згідно із позицією скаржниці, адвокат не вправі був його укладати, бо станом на дату підписання договору, на підставі постанови слідчого від 17.09.2020 р., саме вона була єдиним законним представником малолітньої потерпілої.

Скаржниця вважає, що дії адвоката порушують вимоги статті 15 Правил адвокатської етики.

Оцінивши доводи скаржниці, палата зауважує наступне.

За змістом частини першої статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі — “Закон № 5076-VI”), статті 14 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з’їздом адвокатів України 09 червня 2017 року, з наступними змінами (далі – Правила адвокатської

етики), адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правової допомоги. Договір про надання правової допомоги - договір, за яким одна сторона (адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язується надавати правову допомогу іншій стороні договору (клієнту) на умовах і в порядку, що визначені договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правової допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору, у випадку, якщо така оплата передбачена договором.

Договір про надання правової допомоги може укладатися на користь клієнта іншою особою, яка діє в його інтересах. Якщо договір про надання правової допомоги укладено на користь клієнта іншою особою, яка діє в його інтересах, адвокат зобов'язаний отримати підтвердження згоди клієнта на надання йому професійної правничої (правової) допомоги цим адвокатом виключно у випадку, якщо цього вимагає закон (частина четверта статті 27 Закону № 5076-VI, частина друга статті 15 Правил адвокатської етики).

До договору про надання правової допомоги застосовуються загальні вимоги договірної права (частина третя статті 27 Закону № 5076-VI).

Згідно із статтею 51 КПК України договір із захисником має право укласти особа, передбачена в частині першій статті 45 цього Кодексу, а також інші особи, які діють в її інтересах, за її клопотанням або за її наступною згодою.

Підстави для відмови адвоката в укладенні договору вичерпно визначені статтею 28 Закону та відповідними статтями Правил адвокатської етики.

Палатою встановлено, що договір про правничу допомогу укладено дідом і бабою малолітньої дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах; на час укладання договору дитина проживала із ними.

Скаржниця не наводить відомостей, з яких убачається наявність визначених Законом та Правилами адвокатської етики підстав для відмови адвоката в укладенні договору.

Крім того, палата звертає увагу на те, що на етапі укладання договору у адвоката може бути відсутня у повному обсязі інформація, яка стосується доручення, зміст матеріалів кримінального провадження чи прийнятих процесуальних рішень тощо.

Але дана обставина сама по собі жодним чином не перешкоджає укладанню договору; за наявності до того підстав питання подальшої участі адвоката може вирішуватися вже на етапі виконання доручення клієнта.

У ситуації, яка розглядається, 07.12.2020 р. адвокат вперше звернувся до органу досудового розслідування із наданням документів, що підтверджують його повноваження як представника.

Одночасно палата враховує, що розпорядженням Рівненського міського голови від 20.10.2020 р. за № 897-р опікуном **ОСОБА_4** призначено **ОСОБА_5**, якою і було укладено договір із адвокатом.

Палата дійшла висновку про те, що скарга та додані до неї матеріали не містять відомостей про порушення адвокатом своїх професійних обов'язків.

Одночасно дисциплінарна палата зауважує, що оскільки до договору про правову допомогу застосовуються загальні положення договірної права, то особа, яка вважає, що діями сторін договору порушено її права, не позбавлена правомочностей звернутися з відповідним позовом до суду у порядку, визначеному Цивільним процесуальним кодексом України.

Крім того, учасник кримінального провадження вправі вживати заходів до захисту своїх прав та законних інтересів у порядку, визначеному КПК України.

Відповідно до частини другої статті 33 Закону № 5076-VI дисциплінарне провадження — процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Дисциплінарним проступком адвоката є: порушення вимог несумісності, порушення присяги адвоката або правил адвокатської етики, розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення, невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків, невиконання рішень органів адвокатського самоврядування, порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом (частина друга статті 34 Закону № 5076-VI).

Оскаржувана поведінка адвоката **ОСОБА_2** не порушує професійні обов'язки адвоката та Правила адвокатської етики.

Відповідно до частини другої статті 36 Закону № 5076-VI дисциплінарну справу стосовно адвоката не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката.

Ознак дисциплінарного проступку адвоката не було встановлено; підстави до порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката відсутні.

З огляду на викладене, керуючись ст.ст. 33, 36-39 Закону № 5076-VI, палата

ВИРІШИЛА:

Відмовити в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката **ОСОБА_2** (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> р., видане Рівненською обласною КДКА на підставі рішення № <...> від <...> р.), за скаргою **ОСОБА_1** від 02.03.2023 р.

Відповідно до частини третьої статті 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» це рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова палати

Олександр Квашук

Секретар палати

Анатолій Звздун